Sayı : 38591462-720-2024-1946 03.09.2024
Konu : Türkiye-Kongo Cumhuriyeti KEK 4. Dönem Toplantısı Hk.

Sirküler No: 572

Sayın Üyemiz,

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)'dan iletilen ekteki yazıda, Türkiye-Kongo Cumhuriyeti Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) 4. Dönem Toplantısı'nın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya'nın eş başkanlığında önümüzdeki dönemde Ankara'da gerçekleştirilmesi planlandığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, Kongo Cumhuriyeti ile 3-5 Mayıs 2021 tarihlerinde video konferans yöntemiyle gerçekleştirilen 3. Dönem KEK Toplantısının Türkçe ve Fransızca dillerinde imzalanan Tutanakları yazının ekinde sunulmuştur. Bu bağlamda, 4. Dönem Toplantısı Tutanağı'nda yer alması uygun görülen konulara ilişkin bilgi notlarının 10 Eylül 2024 tarihine kadar Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine (sena.namlibingul@tobb.org.tr) gönderilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Saygılarımla,

e-imza
İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter

Ek:TOBB'dan Alınan 02.09.2024 Tarihli ve 8897 Sayılı Yazı (43 sayfa)

Dağıtım:
- Tüm Üyeler (Odamız web sitesi)

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

AKREDİTE ODA

Odamızda ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ve ISO 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Uygulanmaktadır

Evrakı Doğrulamak İçin :
https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Dogrula/BSECNE4JS
Bilgi için: Volkan GÜRCAN **Telefon:** 0212 252 01 30/317
E-Posta: volkan.gurcan@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) **Faks:** +90 (212) 293 79 35 **KEP:** imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr **E-mail:** iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Odamızda Sıfır Atık Yönetimi Sistemi Uygulanmaktadır. SIFIR ATIK

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ

Dumlupınar Bulvarı No:252 (Eskişehir Yolu 9. Km.) 06530 /ANKARA www.tobb.org.tr - tobb@hs01.kep.tr

Sayı : E-34221550-720-8897 **Tarih**: 02.09.2024
Konu : Türkiye-Kongo Cumhuriyeti KEK 4. Dönem Toplantısı

TÜM ODA VE BORSALARA
(Genel Sekreterlik)

İlgi : Ticaret Bakanlığı'nın 29.08.2024 tarih ve E-54304773-724.01.01-00100273323 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıda, Türkiye-Kongo Cumhuriyeti Karma Ekonomik Komisyonu (KEK) 4. Dönem Toplantısı'nın İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya'nın eş başkanlığında önümüzdeki dönemde Ankara'da gerçekleştirilmesi planlandığı belirtilmiştir.

Bu çerçevede, Kongo Cumhuriyeti ile 3-5 Mayıs 2021 tarihlerinde video konferans yöntemiyle gerçekleştirilen 3. Dönem KEK Toplantısının Türkçe ve Fransızca dillerinde imzalanan Tutanakları ekte sunulmaktadır.

Bu bağlamda, 4. Dönem Toplantısı Tutanağı'nda yer alması uygun görülen konulara ilişkin bilgi notlarının 10 Eylül 2024 tarihine kadar Birliğimize (sena.namlibingul@tobb.org.tr) gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza
Ali Emre YURDAKUL
Genel Sekreter Yardımcısı

EK: Kongo 3. KEK Toplantısı Türkçe ve Fransızca İmzali Tutanaklar (21 sayfa)

Bu belge, 5070 Sayılı Elektronik İmza Kanununa göre Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.
Evrak sorgulaması https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision/Sorgula/BS9CNCKHS adresinden yapılabilir.

PROCES-VERBAL DE LA TROISIEME SESSION DE LA COMMISSION MIXTE DE COMMERCE ET DE COOPERATION ECONOMIQUE ET TECHNIQUE TURQUIE-CONGO

Par visioconférence, du 03 au 05 mai 2021

La Commission Mixte de Commerce, de Coopération Economique et Technique (dénommée désormais « Commission Economique Mixte »), instituée conformément à l'Article X de l'Accord Commercial et de Coopération Economique et Technique signé le 28 septembre 2000 entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Congo, a tenu sa troisième session, du 3 au 5 mai 2021 par visioconférence.

La délégation turque était conduite par S.E.M **Süleyman SOYLU**, Ministre de l'Intérieur.

La délégation congolaise était conduite par S.E.M **Jean-Claude GAKOSSO**, Ministre des Affaires Etrangères, de la Coopération et des Congolais de l'Etranger.

Les listes des deux délégations sont jointes aux Annexes I et II du présent Procès-verbal.

Lors de leurs entretiens, les deux Chefs de délégation ont passé en revue les relations commerciales et économiques entre la Turquie et le Congo. Ils ont souligné leur satisfaction quant au renforcement des liens entre les deux pays et réfléchi aux mesures qui peuvent être prises dans les domaines commercial et économique, afin de renforcer davantage leur coopération.

Les travaux se sont déroulés dans une atmosphère cordiale reflétant l'excellence des relations de coopération et les liens d'amitié entre les deux pays.

Les deux Parties sont convenues de ce qui suit:

I. CADRE JURIDIQUE

Les deux Parties ont exprimé leur satisfaction quant à l'entrée en vigueur des accords suivants depuis la 2ème réunion de la Commission économique mixte:

- Mémorandum d'Entente sur la coopération économique, scientifique et technique dans le domaine de l'agriculture signé le 15 octobre 2012 ;
- Mémorandum d'Entente sur la coopération dans le domaine du tourisme signé le 14 juin 2013 ;
- Accord instituant le Conseil d'Affaires Turco-Congolais signé le 19 novembre 2015 ;
- Accord de siège de la Fondation de Maarif signé le 26 juin 2018 ;

- Accord de siège de la Fondation de Maan signé le 29 juin 2016 ;
- Accord de coopération dans le domaine de la culture, de l'éducation, de la science, de la communication, de la jeunesse et du sport signé le 08 septembre 2020.

Les deux Parties ont également salué la signature du Mémorandum d'Entente pour la coopération dans le domaine de la pêche et de l'aquaculture, le 28 Avril 2017 à Antalya.

Les deux Parties ont procédé à la signature des accords ci-après à l'occasion de cette réunion:

- Protocole d'Accord de coopération entre le Conseil de la Recherche

Scientifique et Technologique de la République de Turquie (TUBITAK) et le Ministère de la Recherche Scientifique et de l'Innovation Technologique de la République du Congo (MRSIT) dans le domaine de la science, technologie et innovation;

- Mémorandum d'Entente pour la coopération dans le domaine de l'enseignement supérieur.

Les deux Parties sont convenues de signer les accords ci-après dans les meilleurs délais :

- Accord sur la promotion et la protection réciproques des investissements ;
- Accord de coopération entre les Gouvernements du Congo et de la Turquie dans le domaine de la santé ;
- Accord de coopération dans le domaine des PME ;
- Mémorandum d'Entente entre le Gouvernement de la République de Turquie et le Gouvernement de la République du Congo relatif à la coopération dans le secteur de l'artisanat ;
- Convention entre la Turquie et le Congo en vue d'éviter la double imposition en matière d'impôts sur le revenu ;
- Accord maritime ;
- Accord de Coopération dans le domaine de la gestion forestière durable ;
- Protocole d'Entente sur la coopération dans le domaine du protocole entre le Ministère des Affaires Etrangères de la République de Turquie et le Ministère des Affaires Etrangères, de la Coopération et des Congolais de l'Etranger de la République du Congo ;
- Mémorandum d'Entente et d'assistance technique dans le domaine de l'utilisation des terres, de l'étude des sols et de la cartographie.

Dans la perspective de renforcer le cadre juridique, les deux Parties se sont engagées à poursuivre les négociations, en vue de la finalisation des textes soumis par l'une ou l'autre Partie.

Pour la Partie congolaise, il s'agit :

- du projet de convention en matière d'entraide judiciaire ;
- du projet de coopération judiciaire en matière civile, commerciale et

administrative ;

- du projet de protocole d'accord et de coopération entre le Ministère des Mines et de la Géologie de la République du Congo et le Ministère de l'Energie et des Ressources Naturelles de la République de Turquie dans les domaines des mines et de la géologie ;
- du projet de Mémorandum d'Entente entre le Chemin de Fer Congo-Océan (CFCO) et la Compagnie Nationale de Chemins de Fer de la République de Turquie (TCDD) ;
- du projet d'accord de jumelage entre le Port Autonome de Pointe-Noire et le Port d'Ambarli de la République de Turquie ;
- du Mémorandum d'Entente entre le Ministère de l'éducation nationale de la République de Turquie et le Ministère de l'enseignement Primaire, Secondaire et de l'Alphabétisation de la République du Congo relatif à la mise en œuvre

du programme de coopération dans les domaines de l'éducation et de la formation ;

- du Mémorandum d'entente entre les bibliothèques nationales dans le cadre des services de la bibliothéconomie.

Pour la Partie turque, il s'agit :

- du projet du protocole de coopération portant réadmission des personnes en séjour irrégulier ;
- du Protocole d'Accord sur l'Assistance Mutuelle Administrative en Matière Douanière.

II. COMMERCE

Les deux Parties sont convenues de relever conjointement les défis causés par les développements économiques dans le monde et en Afrique en raison de la pandémie (Covid-19).

Après avoir noté la tendance à l'augmentation du volume des échanges entre la Turquie et le Congo, les deux Parties ont échangé des informations sur les produits susceptibles de faire l'objet du commerce dans le but de développer un commerce équitable.

Elles sont convenues d'organiser des activités promotionnelles telles que des foires, des séminaires et des foras ainsi que des missions commerciales et d'encourager la participation des hommes d'affaires à ces événements.

Contacts entre Secteurs Privés

Les deux Parties ont souligné l'importance des contacts au sein du secteur privé afin d'accroître, de diversifier les échanges entre les deux pays et de les faire parvenir à une structure plus équilibrée. À cette fin, les deux Parties continueront d'encourager le développement de la coopération entre les chambres de commerce et d'industrie, les organisations faîtières du secteur privé et les syndicats de producteurs.

Elles se sont félicitées de l'établissement du Conseil d'Affaires Turco-Congolais en 2015 qui joue un rôle important dans le renforcement des liens entre les hommes

2015 qui joue un rôle important dans le renforcement des liens entre les hommes d'affaires des deux pays pour le développement des investissements et des échanges.

Les deux Parties ont appelé le Conseil d'Affaires Turco-Congolais à organiser les travaux suivants:

- Réunion conjointe du Conseil d'Affaires en 2021 ;
- Préparation du plan d'action conjoint du Conseil d'Affaires pour l'année de 2022.

Les deux Parties ont également convenu d'augmenter le nombre d'événements réunissant le monde des affaires des deux pays.

III. COOPERATION INDUSTRIELLE ET TECHNIQUE

a) Métrologie et Normalisation

La Partie turque a indiqué à la Partie congolaise que l'Institut Turc de Normalisation (TSE) est prêt à coopérer avec l'Agence Congolaise de Normalisation et de la Qualité (ACONOQ) dans les domaines de la normalisation, de la certification et de l'évaluation de la conformité.

b) Coopération Scientifique Bilatérale

Les Parties ont procédé à la signature du Protocole d'Accord de Coopération dans le domaine de la Science, de la Technologie et de l'Innovation entre le Conseil de la Recherche Scientifique et Technologique de la République de Turquie (TUBITAK) et le Ministère de la Recherche Scientifique et de l'Innovation Technologique de la République du Congo (MRSIT), à l'occasion de la présente réunion.

Ce Protocole servira de base aux institutions turques et congolaises pour établir une coopération sur la formation et l'organisation d'ateliers scientifiques conjoints en matière de recherche scientifique, de développement technologique et de la mise en œuvre de projets communs ainsi que l'échange de scientifiques individuels.

c) Petites et Moyennes Entreprises

Afin de développer les micros, petites et moyennes entreprises et d'accroître la coopération, les deux Parties ont marqué leur détermination à échanger des informations et des expériences entre l'Organisation pour le Développement et le Soutien des Petites et Moyennes Entreprises (KOSGEB) de la Turquie et l'Agence congolaise pour le Développement des Petites et Moyennes Entreprises du Congo (ADPME).

Les deux Parties ont exprimé leur satisfaction concernant l'ouverture des négociations en vue de la signature du protocole prévoyant une coopération entre les institutions en charge des micros, petites et moyennes entreprises.

IV. INVESTISSEMENTS

En soulignant le potentiel du Congo en termes d'investissements turcs, la Partie turque a exprimé sa volonté de coopérer avec la Partie congolaise pour l'organisation des activités qui serviront à présenter l'environnement d'investissement au Congo et les incitations fournies aux investisseurs turcs.

La Partie turque a réitéré son attente pour le partage par voie diplomatique de la Partie congolaise des informations et documents des projets d'investissement actuels dans le pays dans le but d'informer le secteur privé turc.

La Partie congolaise a souhaité établir une coopération entre l'Agence pour la Promotion des investissements (API) du Congo et l'Office des Investissements de la Présidence de la République de Turquie.

V. BATIMENTS ET TRAVAUX PUBLICS (BTP)

En raison de l'importance de la coopération dans le secteur de la construction et de la consultation technique, les deux Parties ont convenu d'encourager leurs entreprises, ainsi que leurs institutions connexes pour une coopération plus étroite.

Dans cette optique, la Partie turque a souligné que le nombre croissant de projets de construction prestigieux et à grande échelle récemment réalisés par les entreprises turques en Afrique subsaharienne offre une opportunité pour le développement de la coopération avec le Congo dans ce secteur, et qu'elle est prête à accompagner le développement économique du Congo en entreprenant des projets d'infrastructures et de superstructures.

A cet effet, la Partie turque a exprimé sa volonté d'organiser une visite de travail au Congo dans la période à venir, en tenant compte de l'évolution de la pandémie, afin de développer la coopération dans ce secteur et de créer de nouvelles opportunités.

La Partie congolaise a pris acte de la volonté de la Partie turque de développer la coopération dans le secteur des BTP.

VI. ENERGIE ET MINES

La Partie turque a manifesté sa volonté d'étudier les possibilités de coopération concernant l'exploration des ressources minières lors de négociations mutuelles entre la Direction générale de la recherche et de l'exploration minérales (MTA) et la Direction Générale du Centre de Recherche Géologique et Minière de la République du Congo.

Elle a exprimé la volonté de la Société Turque de Distribution d'Électricité (TEDAŞ) d'échanger son expertise et ses connaissances dans le domaine de la distribution d'électricité avec la société congolaise en charge de l'électricité à la faveur d'un protocole à signer ultérieurement.

La Partie turque a émis son souhait de développer des projets de coopération avec les autorités congolaises dans le domaine des hydrocarbures par l'intermédiaire de la Société Pétrolière de Turquie (TPAO). Pour la Partie turque, TPAO est intéressée par les opportunités d'affaires que présentent les industries d'hydrocarbures de la

République du Congo.

La Partie turque a fait savoir à la Partie congolaise la disponibilité de la Compagnie pétrolière internationale turque (TPIC) de fournir du pétrole brut et des produits pétroliers sur une base ponctuelle ou périodique par l'intermédiaire d'un Accord Gouvernement à Gouvernement (G2G).

La Partie congolaise a pris acte de toutes ces propositions de coopération et entend réagir dans les délais raisonnables.

VII. AGRICULTURE, ELEVAGE ET EAUX

La Partie turque a proposé de coopérer avec la Partie congolaise sur les questions suivantes :

- la lutte contre la désertification, la dégradation des terres, la sécheresse et l'érosion ;
- la coopération et le partage d'expériences sur les problématiques de production ;
- la diversification et augmentation des échanges agricoles entre les deux pays
- la coopération commerciale et technique dans les domaines du lait et des produits laitiers, de la viande de volaille, des œufs de table, du miel et des produits d'abeille (pollen, propolis, gelée royale) ;
- le partage des informations sur les bonnes applications en Turquie et organisation des séminaires en matière de boisement, de culture et de techniques de pépinière ;
- le partage des informations et organisation des formations sur les plans de gestion durable des forêts et sur ses techniques d'application ;
- le partage des informations et organisation des visites de recherche sur la récréation des zones forestières dégradées ;
- l'organisation de séminaires sur les techniques de récolte durable et le développement du commerce des produits du bois ;
- la préparation des plans de conservation et de gestion des bassins versants ;
- la surveillance et gestion rationnelle de la ressource en eau ;
- la préparation des plans d'urgence contre les inondations et sécheresses, gestion des eaux côtières et de transition ;
- la coopération dans le cadre de la gestion rationnelle et durable de la ressource en eau et le recyclage des eaux usées
- la réalisation des projets communs dans les domaines des sols, des ressources en eau et des plantes de jardin, si nécessaire ;
- le renforcement des capacités sur la biotechnologie moderne
- la coopération en matière de gestion durable des sols, de pratiques agricoles respectueuses du climat, d'utilisation des zones agricoles et promotion de l'utilisation durable de l'environnement agricole ;
- le partage d'expériences dans le cadre des projets avec le Fonds International de Développement Agricole (FIDA).

Les deux Parties sont convenues de la tenue de la réunion du Comité conjoint Agricole Turquie-Congo au cours de l'année 2021. La Partie turque a souligné l'importance de la tenue de cette réunion dans le cadre de la mise en œuvre du « Mémorandum d'Entente sur la coopération économique, scientifique et technique dans le domaine de l'agriculture » et du « Mémorandum d'Entente pour la coopération dans le domaine de la pêche et de l'aquaculture » signés respectivement le 15 novembre 2012 à Ankara et le 28 avril 2017 à Antalya.

VIII. URBANISME ET HABITAT

En ce qui concerne les travaux de construction les Parties sont convenues de développer la coopération technique bilatérale dans le domaine de la gestion des projets, la sécurité des bâtiments, le partage de connaissances, la formation en ingénierie, l'inspection des bâtiments et l'évaluation des dommages, l'enlèvement des débris et les travaux de coordination des infrastructures en cas de catastrophe.

Les Parties sont convenues de soutenir des projets de jumelage de villes entre administrations locales pour le partage de connaissances et d'expériences afin de résoudre les problèmes similaires.

La Partie turque a également proposé de fournir une assistance technique pour le développement d'une « infrastructure nationale de données spatiales » ainsi que de sa base réglementaire et s'est déclarée prête à échanger des informations, des expériences et des technologies concernant les systèmes d'information géographique (SIG) (sur l'environnement et les villes intelligentes, etc.).

IX. CULTURE ET TOURISME

Les deux Parties sont convenues de l'échange d'experts dans les domaines de l'architecture, de l'archéologie, de l'histoire, de l'art, de la muséologie, des beaux-arts et en particulier de la conservation du patrimoine culturel afin de partager les connaissances et les expériences.

Les Parties se sont engagées à protéger mutuellement le droit d'auteur et les droits voisins des citoyens et des ressortissants de l'autre partie conformément à leurs législations nationales respectives ainsi qu'aux traités internationaux auxquels elles sont toutes deux parties contractantes.

Elles sont convenues de l'échange d'informations et de la coopération en se servant des expériences des personnes expertes en la matière.

Les Parties sont convenues d'encourager la traduction et la publication d'œuvres littéraires de la langue d'une Partie à la langue de l'autre Partie.

Elles sont convenues de coopérer dans le cadre des programmes et projets régionaux et internationaux d'intérêt mutuel.

Les deux Parties sont convenues de promouvoir l'invitation réciproque des bibliothécaires et des universitaires de l'autre Partie aux réunions scientifiques internationales qui se tiendront dans les deux pays dans leurs domaines respectifs.

X. SANTE

Les Parties sont convenues d'échanger les informations et les expériences afin de renforcer la coopération dans les domaines suivants :

- Amélioration des systèmes de santé,

- Médicaments, dispositifs médicaux et investissements dans la santé et achats de services,
- Services de santé en cas d'urgence et de catastrophe,
- Traitement des patients internationaux ;
- Santé publique et lutte contre les maladies transmissibles,
-Systèmes et technologies d'information sanitaire, les statistiques sur la santé, les systèmes de gestion de l'information hospitalière, la télémédecine et les systèmes de contrôle, les applications de télémédecine etc.,
- Formation de renforcement des capacités à court terme du personnel de santé.

Les matériels et médicaments nécessaires à la République du Congo seront fournis par la Société Internationale de Service Médical (USHAŞ) liée au Ministère de la Santé de la République de Turquie, moyennant le paiement de frais et dans les limites des possibilités de USHAŞ.

Les Parties se sont engagées à signer des protocoles via l'International Health Services Inc. (USHAŞ) pour le traitement international des patients (tourisme de santé), les médicaments, les dispositifs médicaux, l'informatique de la santé, les investissements dans la santé y compris les partenariats public-privé (PPP), la prestation de services, ainsi que la formation pour l'obtention du diplôme en grade de licence en médecine et autres professions liées à la santé.

XI. COOPERATION TECHNIQUE

Donnant la priorité aux projets orientés à la production et basés sur un programme et protocole spécifiques à établir entre les institutions concernées des deux pays, les Parties sont convenues de réaliser des projets dans les domaines de l'agriculture, formation professionnelle, formation technique, supports aux classes sociales défavorisées, et autres projets et programmes visant à assurer un développement des capacités individuelle et institutionnelle dans les domaines qui seront déterminés selon la législation de l'Agence de Coopération et de Coordination Turque (TIKA).

Confirmant que la coordination des projets et activités sera assurée par la TIKA, les Parties ont souligné l'importance de la coopération et de la coordination technique pour le développement des relations bilatérales.

XII. EDUCATION, FORMATION PROFESSIONELLE ET ENSEIGNEMENT SUPERIEUR

La Partie turque a exprimé sa satisfaction concernant la coopération existante entre les deux Parties et a marqué sa disponibilité à examiner les propositions qui seront soumises par la Partie congolaise dans les domaines de l'éducation, de la formation professionnelle et de l'enseignement supérieur.

Dans le cadre de l'échange réciproque des terrains à bâtir entre les deux pays, la Partie turque a sollicité l'appui de la Partie congolaise pour fournir les facilités nécessaires à la Fondation Maarif de Turquie pour l'attribution d'un terrain ou d'un

immeuble en vue du développement de l'activité de l'école.

Les Parties sont convenues de promouvoir réciproquement la coopération entre les universités.

A cet égard, les Parties ont exprimé leur satisfaction concernant la signature du Mémorandum d'Entente dans le Domaine de l'Enseignement Supérieur.

Dans le cadre de ce Mémorandum, elles s'engagent à promouvoir la mobilité interuniversitaire et les stages des étudiants, du personnel enseignant et des chercheurs dans les établissements d'enseignement supérieur des deux pays au titre des programmes spécifiques et leur participation à des programmes de recherche à court terme. Les Parties sont convenues de favoriser les échanges de matériels pédagogiques, l'organisation des ateliers communs, des conférences et des séminaires, des visites universitaires, et d'autres modalités que les Parties contractantes conviendront.

Les Parties sont de même convenues de promouvoir la coopération et l'échange d'expériences dans le cadre de "AFMEK - Programme de formation professionnelle en Afrique" organisé par l'Administration des Turcs de l'Etranger et les Communautés Apparentées (YTB). Dans ce cadre, la Partie turque a exprimé sa disponibilité à répondre aux besoins de la Partie congolaise en matière de formation professionnelle dans les limites de ses capacités dans le cadre du programme AFMEK, dans le cas où la partie congolaise communique par voies appropriées une liste des domaines de ses besoins et priorités.

Les deux Parties sont convenues de s'octroyer des bourses, dans la mesure du possible.

La Partie congolaise a souhaité que l'octroi des bourses puisse tenir compte des domaines prioritaires pour le développement du pays.

Le processus de demande, de sélection et d'enregistrement des étudiants de l'enseignement supérieur et des chercheurs qui bénéficieront des bourses en Turquie et au Congo se déroulera conformément à la législation nationale de la Partie qui offre la bourse.

Les Parties sont convenues de promouvoir les activités associatives d'anciens étudiants dans leurs pays respectifs.

XIII. JEUNESSE ET SPORTS

Les deux Parties sont convenues de développer la coopération par:

- la multiplication des programmes d'échanges de jeunes et les activités de volontariat ;
- l'échange des expériences et des compétences sur le développement du leadership des jeunes, sur l'entrepreneuriat, l'innovation et les camps des jeunes;
-la participation réciproque des jeunes aux cours, conférences, colloques et programmes académiques organisés dans les deux pays ;

-La Promotion des échanges réciproques, d'informations, de documentation et des publications entre les institutions publiques et les organisations non-gouvernementales actives dans le domaine de la jeunesse,
-l'échange d'informations et d'expériences sur les questions ayant trait au sport ;
-la mise en relation des fédérations sportives, des clubs sportifs et des entraineurs afin de faciliter leurs participations aux festivals sportifs internationaux ainsi qu'aux tournois qui seront organisés dans leurs pays respectifs.

XIV- TECHNOLOGIES DE L'INFORMATION ET TRANSPORTS

Les Parties sont convenues d'encourager la coopération dans le domaine des technologies de l'information et de la communication et des services postaux dans le cadre de l'égalité, de la réciprocité et de l'intérêt commun, conformément à la législation et à la réglementation de chaque pays.

Les Parties ont exprimé leur satisfaction suite à l'ouverture des vols Turkish Airlines à destination de Pointe-Noire le 30 Juillet 2019.

Les Parties sont convenues de l'organisation d'une réunion qui permettra d'aborder les autres sujets d'actualités entre les autorités congolaises et Turkish Airlines, notamment la reprise des vols de Turkish Airlines vers le Congo.

Par ailleurs, la Partie congolaise a manifesté l'intérêt d'établir la coopération décentralisée dans le domaine fluvial. A cet effet, un projet d'accord y afférent sera transmis à la Partie turque avant la tenue de la 4ème session.

***

Les deux Parties sont convenues de la tenue de la 4ème Session de la Commission Mixte Turquie-Congo à Ankara, en 2023, à une date qui sera fixée par voie diplomatique.

Fait par visioconférence le 5 mai 2021 et signé par échange de notes en deux exemplaires originaux en langues turque et française, les deux textes faisant également foi.

POUR LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DE TURQUIE

Süleyman SOYLU
Ministre de l'Intérieur

POUR LE GOUVERNEMENT DE LA REPUBLIQUE DU CONGO

Jean-Claude GAKOSSO
Ministre des Affaires Etrangères, de la Coopération et des Congolais de l'Etranger

TÜRKİYE – KONGO TİCARET, EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ KARMA EKONOMİK KOMİSYONU III. DÖNEM TOPLANTI TUTANAĞI

Videokonferans, 03-05 Mayıs 2021

TÜRKİYE – KONGO TİCARET, EKONOMİK VE TEKNİK İŞBİRLİĞİ KARMA EKONOMİK KOMİSYONU III. DÖNEM TOPLANTI TUTANAĞI
(03-05 Mayıs 2021)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti arasında 28 Eylül 2000 tarihinde imzalanan "Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşması"nın 10. Maddesi uyarınca kurulmuş olan Ticaret, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Karma Ekonomik Komisyonu'nun (bundan böyle "Karma Ekonomik Komisyon" olarak anılacaktır) üçüncü oturumu 03-05 Mayıs 2021 tarihlerinde videokonferans yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Türk Heyetine İçişleri Bakanı Sayın **Süleyman SOYLU** başkanlık etmiştir.

Kongo Heyetine Dışişleri, İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Kongolular Bakanı Sayın **Jean-Claude GAKOSSO** başkanlık etmiştir.

Her iki ülkenin heyet listeleri Ek I ve II'de sunulmaktadır.

Heyet başkanları görüşmelerinde Türkiye ve Kongo arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri gözden geçirmiştir. İki ülke arasındaki bağların güçlenmesinden duydukları memnuniyeti vurgulamış ve işbirliğinin daha da güçlendirilmesi amacıyla ticari ve ekonomik alanlarda atılabilecek adımları değerlendirmişlerdir.

Çalışmalar iki ülke arasındaki mükemmel işbirliği ilişkilerini ve dostluk bağlarını yansıtan samimi bir atmosferde cereyan etmiştir.

Bu çerçevede, Taraflar, aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

I- YASAL ALTYAPI

Taraflar, 2. Karma Ekonomik Komisyon Toplantısından bu yana aşağıda sayılan Anlaşmaların yürürlüğe girmesinden duydukları memnuniyeti ifade etmiştir:

- 15 Kasım 2012 tarihinde imzalanan Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Mutabakat Zaptı,
- 14 Haziran 2013 tarihinde imzalanan Turizm Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı,
- 19 Kasım 2015 tarihinde imzalanan Türkiye-Kongo Cumhuriyeti İş Konseyi Anlaşması,
- 26 Haziran 2018 tarihinde imzalanan Maarif Vakfı Ev Sahibi Ülke Anlaşması

- 26 Haziran 2018 tarihinde imzalanan Maarif Vakfı Ev Sahibi Ülke Anlaşması;
- 8 Eylül 2020 tarihinde imzalanan Kültür, Eğitim, Bilim, İletişim, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşması

Taraflar ayrıca 28 Nisan 2017 tarihinde Antalya'da imzalanan Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı'nın imzalanmasından duydukları memnuniyeti ifade etmiş ve onay işlemlerinin hızlandırılması hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar aşağıdaki anlaşmaları bu Toplantı vesilesiyle imzalamıştır:

- Türkiye Cumhuriyeti Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile Kongo Cumhuriyeti Bilimsel Araştırma ve Teknolojik Yenilik Bakanlığı (MRSIT) arasında Bilim, Teknoloji ve Inovasyon alanında İşbirliği Protokolü;

- Yüksek Öğrenim Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı.

Taraflar, ayrıca aşağıda sayılan Anlaşmaların en kısa süre içinde imzalanması yönünde mutabık kalmışlardır:

- Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması,
- Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşma,
- KOBİ'ler Alanında İşbirliği Anlaşması,
- El Sanatları Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı,
- Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması.
- Denizcilik Anlaşması,
- Sürdürülebilir Orman Yönetimi Alanında İşbirliği Anlaşması
- Kongo Cumhuriyeti Dışişleri, İşbirliği ve Yurtdışındaki Kongolular Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı arasındaki Protokol Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası,
- Arazi Kullanımı, Toprak Çalışmaları ve Haritacılık Alanında Mutabakat ve Teknik Yardım Zaptı.

Yasal çerçeveyi güçlendirmek amacıyla, Taraflar karşılıklı sunulan metinlerin nihai hale getirilmesine yönelik müzakerelere devam etme konusunda taahhütte bulunmuşlardır:

Kongo Tarafınca sunulan metinler:

- Karşılıklı Adli Yardıma İlişkin Taslak Sözleşme,
- Sivil, Ticari ve İdari Konularda Adli İşbirliği Taslağı,
- Madencilik ve Jeoloji alanlarında Kongo Cumhuriyeti Maden ve Jeoloji Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında Mutabakat ve İşbirliği Protokolü Taslağı,
- Kongo-Okyanus Demiryolu (CFCO) ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) arasındaki taslak Mutabakat Zaptı,
- Pointe-Noire Liman İdaresi ile Türkiye Cumhuriyeti Ambarlı Limanı Arasında Eşleştirme Anlaşması,
- Kongo Cumhuriyeti İlköğretim, Ortaöğretim ve Okuma Yazma Eğitimi Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı arasında Eğitim ve Öğretim Alanlarında İşbirliği Programının Uygulanmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası
- Milli kütüphaneler arasında kütüphanecilik hizmetleri alanında Mutabakat Zaptı taslağı.

Türk Tarafınca sunulan metinler:

- Yasadışı İkamet Edenlerin Geri Kabulüne ilişkin Taslak İşbirliği Protokolü,
- Gümrük Alanında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması.

II- TİCARET

Taraflar, pandemi (Covid-19) nedeniyle dünyada ve Afrika'da meydana gelen ekonomik gelişmelerin doğurduğu sınamalara karşı ortak hareket etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Kongo ve Türkiye arasındaki ticaret hacminin artış trendini not ettikten sonra Taraflar, ticaretin dengeli bir şekilde geliştirilmesi için ticarete konu olabilecek ürünler hakkında bilgi değişimi yapmışlardır.

Taraflar, fuar, seminer, forum gibi tanıtım faaliyetlerinin yanı sıra ticaret heyetlerinin düzenlenmesi ve bu etkinliklere iş insanlarının katılımlarının teşvik edilmesi hususunda anlaşmışlardır.

Özel Sektör Temasları

Taraflar, iki ülke arasında ticareti artırmak, çeşitlendirmek ve daha dengeli bir yapıya ulaştırmak için özel sektör arasındaki temasların önemi vurgulamıştır. Bu amaçla, Taraflar, ticaret ve sanayi odaları, özel sektör çatı kuruluşları ve üretici birlikleri arasında işbirliğinin artırılmasını teşvik etmeye devam edeceklerdir.

Taraflar, yatırımların ve ticaretin geliştirilmesi yönünde iki ülke işadamları arasındaki bağların güçlendirilmesi açısından önemli bir rol oynayan Türkiye-Kongo İş Konseyinin 2015 yılında kurulmuş olmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Taraflar, Türkiye-Kongo İş Konseyince aşağıda sayılan faaliyetlerin gerçekleştirilmesi çağrısında bulunmuşlardır:

- İş Konseyi Ortak Toplantısının 2021 yılı içerisinde yapılması
- İş Konseyi'nin 2022 Yılı Ortak Eylem Planının hazırlanması

Taraflar ayrıca, iki ülke iş dünyalarını bir araya getiren etkinliklerin sayısının artırılması hususunda mutabık kalmışlardır.

III- SINAİ VE BİLİMSEL İŞBİRLİĞİ

a) Metroloji ve Standardizasyon

Türk tarafı, Türk Standartları Enstitüsü'nün (TSE) Kongo Standardizasyon Standardizasyon ve Kalite Ajansı (ACONOQ) ile standardizasyon, uygunluk değerlendirme, metroloji ve kalibrasyon alanlarında işbirliği başlatmaya hazır olduğunu ifade etmiştir.

b) İkili Bilimsel İşbirliği

Taraflar, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile Kongo Cumhuriyeti Bilimsel Araştırma ve Teknolojik Yenilik Bakanlığı (MRSIT) arasında Bilim, Teknoloji ve İnovasyon alanlarında İşbirliği Protokolünü işbu toplantı vesilesiyle imzalamışlardır.

Söz konusu Protokol, bilimsel araştırma, teknolojik gelişim, ortak projelerin hazırlanması ve uygulanması için eğitim, ortak bilimsel çalıştayların düzenlenmesi ve biliminsanı değişimleri alanlarında Türkiye ve Kongo Cumhuriyeti araştırma kurumları arasında işbirliği oluşturmak için temel oluşturacaktır.

c) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

Mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeleri geliştirmek ve işbirliğini artırmak amacıyla Taraflar, Türkiye Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) ile Kongo Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (ADPME) arasında bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulması yönündeki kararlılıklarını ifade etmişlerdir.

Taraflar; mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelere yönelik sorumlu kurumlar arasında işbirliğini öngören protokolün imzalanmasına yönelik müzakerelerin başlatılmış olmasından duydukları memnuniyeti dile getirmişlerdir.

IV- YATIRIMLAR

Türk Tarafı, Kongo Cumhuriyeti'nin Türk yatırımları açısından taşıdığı potansiyelin altını çizerek, ülkedeki yatırım ortamının ve yabancı yatırımcılara sağlanan teşviklerin Türk tarafına tanıtılmasını sağlayacak organizasyonların düzenlenmesi konusunda Kongo tarafıyla işbirliğine istekli olduğunu vurgulamıştır.

Türk tarafı, Kongo tarafının ülkede mevcut yatırım projelerine dair bilgi ve dokümanların Türk özel sektörünün bilgilendirilmesi amacıyla diplomatik kanallar üzerinden iletilmesi yönündeki beklentisini tekrarlamıştır.

Kongo tarafı, Kongo Yatırımları Teşviki Ajansı (API) ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi arasında işbirliği kurmayı talep etmiştir.

V- MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ

Taraflar, müteahhitlik ve teknik müşavirlik hizmetleri sektörlerinde işbirliğinin önemli olması nedeniyle şirketlerini ve ilgili kurumlarını daha fazla işbirliğine teşvik etmek üzere anlaşmışlardır.

Bu itibarla, Türk Tarafı, son dönemde Sahra-altı Afrika'da Türk müteahhitlik firmalarınca üstlenilen büyük ölçekli ve prestijli müteahhitlik projelerinin sayısındaki artışın, Kongo ile bu sektördeki işbirliğini geliştirmek için fırsat sunduğunu, Kongo'nun ekonomik kalkınmasına altyapı ve üstyapı projeleri üstlenerek yardımcı olmaya hazır olduğunu belirtmiştir.

Türk Tarafı, bu amaçla, bu sektörde işbirliğinin geliştirilmesi ve yeni fırsatların oluşturulmasına imkan sağlanması amacıyla, Kongo'ya bir çalışma ziyaretinin, pandemi sürecindeki gelişmeler de dikkate alınarak, önümüzdeki dönemde düzenlenmesi yönünde arzusunu ifade etmiştir.

Kongo Tarafı Türk Tarafının müteahhitlik sektöründe işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlama isteğini not etmiştir.

VI- ENERJİ VE MADENLER

Türk Tarafı, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) ile Kongo Cumhuriyeti Jeoloji ve Maden Araştırma Merkezi Genel Müdürlüğü arasında yapılacak karşılıklı görüşmeler

neticesinde, maden kaynaklarının aranmasına yönelik işbirliği olanaklarının araştırılması arzusunu dile getirmiştir.

Türk Tarafı Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ)'ın elektrikten sorumlu Kongo şirketi ile daha sonra imzalanacak bir işbirliği protokolü vasıtasıyla elektrik dağıtımı alanındaki uzmanlık ve bilgisini paylaşmak arzusunda olduğunu ifade etmiştir.

Türk Tarafı, Türkiye Petrolleri A.O. (TPAO) aracılığıyla, hidrokarbon alanında Kongo Cumhuriyeti otoriteleri ile işbirliği geliştirme projelerine istekli olduğunu ifade etmiştir. Türk Tarafı adına TPAO, Kongo Cumhuriyeti'nin hidrokarbon sanayinin sunduğu iş imkânlarıyla ilgilenmektedir.

Türk Tarafı "Turkish Petroleum International Company (TPIC)" nin Devletten Devlete (G2G) anlaşma yoluyla spot veya dönemsel bazda, ham petrol ve petrol ürünleri tedariki gerçekleştirme konusunda hazır olduğunu Kongo tarafına bildirmiştir.

Kongo Tarafı, bütün bu işbirliği önerilerini not almış ve makul bir süre zarfında cevap verme niyetinde olduğunu belirtmiştir.

VII- TARIM, HAYVANCILIK VE SU

Türk Tarafı, Kongo Tarafı ile aşağıda belirtilen konularda işbirliği yapmayı önermiştir:

- çölleşme, arazi bozulumu, kuraklık ve erozyonla mücadele,
- bitkisel üretim konularında işbirliği ve deneyim paylaşımının sağlanması,
- iki ülke arasında tarım ürünleri ticaretinin çeşitlendirilerek artırılması,
- süt ve süt ürünleri, kanatlı eti ve ürünleri, sofralık yumurta, bal ile arı ürünleri (polen, propolis, arı sütü) konularında ticari ve teknik işbirliği yapılması,
- ağaçlandırma, fidan yetiştiriciliği ve fidanlık teknikleri konusunda Türkiye'de yapılan iyi uygulamaların paylaşılması, eğitim düzenlenmesi,
- sürdürülebilir orman yönetim planlarının hazırlanması ve uygulama teknikleri konusunda bilgi paylaşımı ve eğitimlerin düzenlenmesi,
- bozulmuş orman alanlarının yeniden düzenlenmesi konusunda bilgi paylaşımı ve inceleme ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi,
- sürdürülebilir orman üretim teknikleri ve ağaç ürünleri ticaretinin geliştirilmesi konusunda seminer düzenlenmesi,
- nehir havzası koruma ve yönetim planlarının hazırlanması,

- su kaynaklarının gözetimi ve akılcı yönetimi,
- sel ve kuraklık karşı acil durum planlarının hazırlanması, kıyı ve geçiş suları yönetimi
- su kaynaklarının akılcı ve sürdürülebilir yönetimi ve atık suyun geri dönüşümü çerçevesinde işbirliği,
- ihtiyaç duyulması halinde toprak ve su kaynakları ile bahçe bitkileri alanlarında ortak projeler gerçekleştirilmesi,
- modern tarla bitkileri biyoteknolojisi üzerine kapasite güçlendirme,
- sürdürülebilir toprak yönetimi, iklim dostu tarım uygulamaları, arazi kullanımı yönetimi konusunda işbirliği ve tarımsal çevrenin sürdürülebilir kullanımının yaygınlaştırılması,
- Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) ile projeler kapsamında teknik tecrübelerin paylaşılması.

Taraflar, Türkiye-Kongo Tarım Ortak Komitesinin 2021 yılı içerisinde gerçekleştirilmesi hususundaki arzularını ifade etmiştir. Türk Tarafı, sözkonusu toplantının sırasıyla 15 Kasım 2012'de Ankara'da ve 28 Nisan 2017'de Antalya'da imzalanan "Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Mutabakat Zaptı" ve "Balıkçılık ve Su Ürünleri Yetiştiriciliği Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"na işlerlik kazandırılması bakımından öneminin altını çizmiştir.

VIII- ŞEHİRCİLİK VE KONUT

Taraflar, inşaat ve yapım işlerinde, proje yönetimi, bina güvenliği, bilgi paylaşımı, mühendislik eğitimi, yapı denetimi ile afet kapsamındaki hasar tespit, enkaz kaldırma ve altyapı koordinasyon işleri alanlarında ikili teknik işbirliğini geliştirme hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, benzer sorunları çözmek için bilgi ve deneyim paylaşımı amacıyla yerel yönetimler arasında şehir eşleştirme projelerini destekleme hususunda mutabık kalmışlardır.

Türk Tarafı ayrıca, "Ulusal Mekânsal Veri Altyapısı"nın geliştirilmesinde ve bunun düzenleyici temelinde teknik yardım sağlamayı teklif etmiş ve coğrafi bilgi sistemleri (CBS) ile ilgili (çevre ve akıllı şehirler vb.) bilgi, deneyim ve teknoloji değişimine hazır olduğunu ifade etmiştir.

IX- KÜLTÜR VE TURİZM

Taraflar, mimarlık, arkeoloji, tarih, sanat, müzecilik, güzel sanatlar alanlarında ve özellikle kültürel mirasın korunması konularında bilgi ve tecrübe paylaşımı için uzman değişimleri yapılması hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, ulusal mevzuatlara ve ayrıca her iki Tarafın da akit taraf olduğu uluslararası Anlaşmalara uygun olarak, diğer tarafın vatandaşlarının telif hakları ve bağlantılı haklarını karşılıklı olarak korumayı taahhüt etmişlerdir.

Taraflar mesleki turizm eğitimi konusunda uzman kişilerin deneyimlerinden yararlanarak bilgi alışverişinde bulunmak ve işbirliği yapmak hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, kendi edebi eserlerinin diğer ülke diline çevrilmesini ve yayımlanmasını teşvik etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, bölgesel ve uluslararası programlarda ve karşılıklı projelerde işbirliği yapmak hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, diğer Tarafın kütüphanecilerini ve akademisyenlerini, her iki ülkede kendi alanlarında yapılacak uluslararası bilimsel toplantılara karşılıklı olarak davet etmeyi kabul etmişlerdir.

X- SAĞLIK

Taraflar, aşağıda belirtilen alanlarda işbirliğinin güçlendirmek amacıyla karşılıklı bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulması konusunda mutabık kalmışlardır:

- Sağlık sistemlerin iyileştirilmesi,

- İlaç, tıbbi cihaz ve sağlık yatırımları ile hizmet alımları,
- Acil ve afetlerde sağlık hizmetleri,
- Uluslararası hasta tedavisi,
- Halk Sağlığı ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele,
- Sağlık bilgi sistemleri ve teknolojileri, sağlık istatistikleri, hastane bilgi yönetim sistemleri, e-sağlık ve kumanda kontrol sistemleri, tele-tıp uygulamaları vb.,
- Sağlık personeline yönelik kısa süreli kapasite geliştirme eğitimi.

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına bağlı özel bir şirket olan Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş (USHAŞ) vasıtasıyla ücreti mukabilinde ve şirketin imkânları ölçüsünde Kongo Cumhuriyeti'nin ihtiyaç duyduğu malzeme ve ilaçlar tedarik yoluna gidilecektir.

Taraflar, uluslararası hasta tedavisi (sağlık turizmi), ilaç, tıbbi cihaz, sağlık bilgi sistemleri, Kamu Özel Ortaklığı (KÖO) modeli de dâhil sağlık yatırımları ve hizmet alımları başta tıp olmak üzere diğer sağlık mesleklerinde lisans düzeyi eğitimine yönelik olarak Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş. (USHAŞ) aracılığı ile protokoller imzalanması hususunda taahhütte bulunmuşlardır.

XI- TEKNİK İŞBİRLİĞİ

Taraflar iki ülke ilgili kurumları arasında belirlenecek bir program ve protokol temelinde üretim odaklı projelere öncelik verilmek kaydıyla; tarım, meslek edindirme, teknik eğitim, dezavantajlı grupların desteklenmesi ve Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) mevzuatı çerçevesinde belirlenecek alanlarda bireysel ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine yönelik proje ve programların düzenlenmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Proje ve faaliyetlerin koordinasyonunun TİKA tarafından sağlanacağını teyit eden Taraflar, işbirliğinin ve teknik koordinasyonun ikili ilişkilerin geliştirilmesindeki önemini vurgulamışlardır.

XII- EĞİTİM, MESLEKİ EĞİTİM VE YÜKSEKÖĞRETİM

Türk Tarafı, mevcut işbirliğinden duyduğu memnuniyeti ifade etmiş ve eğitim, mesleki eğitim ve yükseköğrenim alanlarında Kongo tarafınca iletilecek işbirliği önerilerini değerlendirmeye hazır olduğunu belirtmiştir.

İki ülke arasında bina için karşılıklı arazi tahsisi mutabakatı çerçevesinde, Türk Tarafı okul faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Maarif Vakfına arazi veya okul binası tahsis

faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Maarif Vakfına arazi veya okul binası tahsis edilmesi için gerekli kolaylıkların sağlanmasında için Kongo Tarafının desteğini talep etmiştir.

Taraflar, karşılıklı olarak üniversiteler arasında işbirliğini teşvik etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, bu kapsamda Yüksek Öğrenim Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptı imzalanmış olmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Sözkonusu Mutabakat Zaptı kapsamında Taraflar, belirli programlarda iki ülkenin yükseköğretim kurumları arasında öğrencilerin, öğretim görevlilerinin ve araştırmacıların eğitim ile staj hareketliliğini, kısa süreli araştırma programlarına katılımını teşvik etmek konusunda taahhütte bulunmuşlardır. Taraflar eğitim materyallerinin değişimini, ortak

çalıştaylar, konferanslar seminerler düzenlenmesini, karşılıklı üniversite ziyaretleri yapılmasını ve Tarafların mutabık kalacağı diğer her türlü yöntemi destekleme konusunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, ayrıca, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından düzenlenen "AFMEK – Afrika Mesleki Eğitim Programı" kapsamında işbirliği ve tecrübe paylaşımı gerçekleştirmek hususunda mutabık kalmıştır. Bu kapsamda Türk Tarafı, Kongo Tarafının ihtiyaç duyduğu alanların listesini ve önceliklerini uygun yollarla bildirmesi halinde, AFMEK programı kapsamında vereceği mesleki eğitim desteklerinde, Kongo tarafının ihtiyaçlarını imkânları ölçüsünde dikkate alacağını ifade etmiştir.

Taraflar, mümkün olduğu ölçüde karşılıklı burs tahsis etmek konusunda anlaşmışlardır.

Kongo Tarafı, burs tahsisinde ülkenin kalkınması için öncelikli alanların dikkate alınmasını talep etmiştir.

Hem Türkiye'de hem de Kongo'da burslu olarak öğrenim görecek yükseköğretim öğrencilerinin ve araştırmacılarının başvuru, seçim ve yerleştirme işlemlerini bursu sağlayan Tarafın iç mevzuatı çerçevesinde yürütülecektir.

Taraflar, kendi ülkelerinde mezun derneklerinin faaliyetlerini teşvik etme hususunda mutabık kalmışlardır.

XIII- GENÇLİK VE SPOR

Taraflar işbirliğini aşağıdakilerle geliştirmek hususunda mutabık kalmışlardır:

- Gençlik değişim programları ve gönüllülük projelerinin yaygınlaştırılması,
- Gençlik liderliği gelişimi, girişimcilik, yenilik ve gençlik kampları konularında deneyim ve bilgi paylaşımı,
- İki ülkede düzenlenen kurslara, konferanslara, sempozyumlara ve akademik programlara karşılıklı olarak gençlerin katılımı,
- Gençlik alanında faaliyet yürüten kamu ve sivil toplum kuruluşlarının karşılıklı bilgi, belge ve yayınları paylaşımının desteklenmesi,
- Sporla ilgili konularda bilgi ve tecrübe paylaşımı,
- Her iki Tarafın ülkesinde organize edilen uluslararası spor festivallerine ve turnuvalara katılımlarını kolaylaştırmak amacıyla, spor federasyonlarının, kulüplerinin ve

antrenörlerin ilişki kurmasını sağlamak.

XIV- İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE ULAŞTIRMA

Taraflar, eşitlik, mütekabiliyet ve ortak menfaat çerçevesinde her ülkenin ilgili yasaları ve düzenlemelerine uygun olarak bilgi ve iletişim teknolojileri ve posta hizmetleri alanında işbirliğini teşvik etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Taraflar, Türk Hava Yollarının 30 Temmuz 2019 tarihinde Pointe-Noire'a uçuşları başlatmış olmasından duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Taraflar, Türk Hava Yollarını Kongo'ya seferlerini yeniden başlatması konusu başta olmak üzere, Kongo makamları ve Türk Hava Yolları arasındaki diğer gündem konularının görüşülmesine imkân tanıyacak bir toplantının düzenlenmesi hususunda mutabık kalmışlardır.

Öte yandan, Kongo Tarafı, nehirler alanında da özerk nitelikli bir işbirliğini tesis etmek arzusunu ifade etmiştir. Bu amaçla, 4. KEK Toplantısına kadar konuyla ilgili bir taslak metin Türk Tarafına gönderilecektir.

* * *

Taraflar, Türkiye-Kongo Karma Komisyon 4. Dönem Toplantısı'nın, 2023 yılında Ankara'da diplomatik yollarla kararlaştırılacak bir tarihte gerçekleştirilmesi konusunda mutabık kalmışlardır.

05 Mayıs 2021 tarihinde videokonferans yöntemiyle yapılmış ve nota teatisi yoluyla Fransızca ve Türkçe dillerinde eşit derecede geçerli iki asıl kopya olarak düzenlenmiş ve imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Süleyman SOYLU
İçişleri Bakanı

KONGO CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Jean Claude GAKOSSO
Dışişleri, İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Kongolular Bakanı